

OLIVIER TRUC

**VLČÍ
ŮŽINA**

panteon

OLIVIER TRUC

**VLČÍ
ÚŽINA**

OLIVIER TRUC

**VLČÍ
ÚŽINA**

panteon

Z francouzského originálu
Le Déroit du loup
Éditions Métailié, Paris 2014

Copyright © Olivier Truc 2014

Published by arrangement with Hedlund Literary Agency, Sweden

Copyright © 2016 by Panteon

Cover © 2016 by Emil Křížka

Translation © Katarína Hornáčková 2016

Panteon, Národní 21, 110 00 Praha

www.knihypanteon.cz | www.facebook.com/knihypanteon

Přeložila: Katarína Hornáčková

Návrh obálky: Emil Křížka

Sazba: DTP Panteon

Tisk a vazba: CPI Moravia Books, Pohořelice

Printed in Czechia.

ISBN 978-80-87697-53-5

Laponsko

„Další, další špatná noc, proč vlastně píšu další, jako kdyby ty ostatní za něco stály. Přidušený. Někdo mi tiskne na držku polštář. Svinstvo. Noční můra. Topím se, zas. Mám chuť se vším skoncovat. Jako ty jiné noci. Spása, zas když vyjdu ven na kamení. Jen chiméra, ale na vzduchu. Musíš být narušený jako já, abys tady přežil. Vzduch, více vzduchu, jsem opilý z prázdna, namol z kyslíku, plíce, výdech, nádech, závrať. Tak je to lepší. A vy, vypadněte! Jděte do háje! Vypadněte, mé noci patří jenom mně, je to jasný? Můžu si hodit mašli a už mě nedostanete. Hodit si mašli, odrovnat se, že jo. Ne, to ne, slíbil jsem to. Že se neodrovnám. Slíbil jsem to. Slib. Pohlazení. A ona, kde je ona? Kde jsi? Je mi tak špatně, tak strašně se bojím. Proč jsem to jen slíbil?“

1

Čtvrtek 22. dubna

Východ slunce: 3.31, západ slunce: 21.15

17 hodin 44 minut slunečního svitu

VIČÍ průliv, Norské Laponsko, 10.45

Už více než hodinu se většina mužů pořád skrývala. Někteří se ukrývali ještě mnohem déle. Na obou březích vzdálených pět set metrů trpělivě čekali na strategických místech. Ti, co číhali na Kvaløye, Velrybím ostrově, drželi hlídku už od včerejšího večera. Tam nahoře scéně už dlouho kralovalo slunce. Podřimovat nešlo. Nedalo se ani hnout, aniž by byl člověk spatřen. Teď uprostřed dubna světlo vnucovalo svou přítomnost i za hluboké noci. Ale nikdo ještě o noci nemluvil. Byli ve střehu, trpělivě čekali na signál. Stejně nehnutý postoj zaujímala hnědá postava ležící v člunu. Hmyzu poletujícího kolem nich si muži nevšímali. Měli ošlehané tváře lidí brázdících tundru a téměř nemrkali, aby jim neunikl sebemenší pohyb. Někteří pokuřovali, aby zažehnali nudu, příliš daleko, než aby je prozradil zápach, a pouze když se předem ujistili o směru větru. Další popíjeli kávu z termosky. Pojídali přitom plátky sušeného sobího masa, četli poslední zprávy na mobilu, koukali se na vi-

dea na Youtube, v jednom uchu sluchátko, druhé nastražené. Erik Steggo ležel v člunu a pozoroval nebe. Mladíkovi začínalo být teplo, znamená, že za chvíli bude horko nesnesitelné. Teplota přitom nedosahovala víc než tří, čtyř stupňů, ale vrstvy oblečení ho udržovaly v teple. Břeh byl ještě pokrytý vrstvou sněhu, i když obleva už začala. Bílá barva vládla taky na sněhem zavátých kopcích. Když se pomalu trochu pootočil, viděl je. Erik poznával tolikrát prošlapané stezky. Pomyslel na to, že si sundá jednu vrstvu oblečení, ale zároveň ho zaplavila příjemná otupělost. Už jen zurčení vody ho osvěžovalo, šumění vln jej udržovalo čilého. Člun kotvil na břehu pevniny, směrem na jih. I když to ze svého místa nemohl vidět, představoval si Erik posvátnou skálu tyčící se k nebi na druhém břehu. Generace mužů se tam v minulosti modlily před akcí, na kterou se Erik a jeho druhové právě chystali. Rizika znali. Věděli, jak se jim vyhnout. Ne vždy se to povedlo. Mladík v plavidle neměl čas tam přinést obětní minci. Požádal Juvu, aby se o to postaral. Juva to slíbil. Takový slib byl důležitý. Hluk se přibližoval. Jedna skupina se oddělila. Vydala se jeho směrem. Erik se v člunu přikrčil. Několik desítek metrů od něj cítil nervózní funění, chrastění oblázků. Ale funění se teď nepřibližovalo. Uklidnilo se, pořád bylo silné, ale klidnější. Erika z toho falešného poplachu zalil pot. Zhluboka dýchal. Zapomněl na těžké funění a myšlenkami opět zabloudil k obětní skále a svému daru. Erik tomu moc nevěřil. Ale měl rád poezii těchto mystických míst. Anneli, jen ona sama dokázala otevřít jeho duši této skryté kráse. Taky pro ni, pro dva je potřeba dnes uspět. Opět se pokusil soustředit. Nemohl se nadzvednout, aby se podíval, ale rostoucí napětí naznačovalo, že už se blíží ta správná chvíle. Skoro u něj se na oblázkovém břehu srocovalo na pět set sobů, spásali, co se dalo, hledali řasy nasáklé solí, co chvíli zvedli hlavu směrem k protějšímu břehu ostrova

Kvaløya. Z velkého ostrova, který byl jejich konečným cílem, k nim severní vítr z Barentsova moře přinášel závan trávy. Nebyla to ještě výživná tráva z června. Ale po šesti měsících tvrdé diety sestávající z lišejníku zapadaného sněhem to bylo pro toto stádo neodolatelné volání. Zvířata byla nervózní, netrpělivá. Příliš netrpělivá. Samice se otelí, až budou na druhém břehu. Způsobí to napětí s obyvateli města, jako každý rok. Ale vůdčí sobi vědí, co je na druhé straně čeká. Nejzkušenější byl Juvùv bílý sob. Bezpochyby vydá signál k pohybu on. Byla to známka stáří, že způsobil tento migrační předvoj o několik týdnů dřív? Ale zase je pravda, že pastviny podél migračních stezek nebyly dobré a nutily bílého soba a další jít kupředu. Instinktivně cítili, že se něco stane. Pastevci je jen musí následovat. Takový byl zákon *viddy*, pustých náhorních plošin Laponska. Erik pocítoval napětí sobů, ani je nemusel vidět. Jejich prorývavé funění mu rezonovalo v ušních bubínkách. Ozvěna jejich kopyt podkluzujících na vlhkých oblázcích ho informovala víc než dobře. I když viděl jen nebe nad sebou, stejně tak dobře si dokázal Erik jednoho po druhém představit ukryté muže, kteří skrývali svou nervozitu pod maskou netečnosti. Stejně jako on věděli, že se nesmí nic pokazit. Nemohli si to dovolit. Ne teď. Jediný pohyb a celý den práce přijde vniveč. V tom lepším případě. Nejhorší scénář si ani nechtěl představovat. Znovu se ponořil do myšlenek. Když ležel delší dobu na zádech, začal si Erik říkat, co by se asi stalo, kdyby ochrнул. Vzpomínka na divoké mládí, kdy s partou nerespektovali nic a nikoho. Jako velmi mladý si tyto otázky nikdy nekladl. Ale věděl, proč ho napadlo to ochrnutí, to kvůli strýci, který zůstal ochrnutý po nehodě na skútru, když jednoho večera za tuhé zimy musel jít hledat soby, co zabloudili na špatnou pastvinu. Banální tragédie ve *viddě*. A přece ho to hodně zasáhlo, protože právě jemu vděčil za to, že uměl sněžný skútr dokonale řídit. Strýc kamarád, se kterým

se taky naučil kouřit, cigaretu ukrytou uvnitř dlaně, jako skutečný pastevec. Ale teď, v jednadvaceti letech, byl Erik mužem. Když se seznámil s Anneli, uklidnil se. K překvapení jeho přátel, kteří bouřliví zůstali. K jeho vlastnímu překvapení. Vedle té úžasné ženy dospěl rychleji. Stejným způsobem ho to zasáhlo, když se poprvé opil. Byl otřesený. Nemocný. Plný hanby. Už nikdy se pak nenapil. Už nikdy se pak nemohl obejít bez Anneli. Vše nebo nic. Annelina slova ho zasáhla stejnou silou. Když mluvila, pronikala jím celá krása světa. Jakoby její slova vycházela z oblak. Byla stejně tak neposkvrněně bílá, plná nadýchané něhy. Častokrát si její slova opakoval. A usmíval se nad vlastní neobratností. Z jeho úst slova vycházela disciplinovaně v řadě, jako vojáci, ale bez chuti. Stejně slabiky vyslovené ústy Anneli se rozletěly nahoru a ve svém tanci uchvacovaly mysl. Lidi se zastavovali, aby si ji poslechli. Bůh ví, že byla krásná. Ale její slova byla úchvatná.

Najednou zapomněl na Anneli. Pocítil, že se věci daly do pohybu. Bílý sob se rozhodl. Zvíře s majestátními parohy se právě vrhlo do vody, a jak se předpokládalo, ostatní je měli následovat. Potrvá to, ale ani ti nejmladší sobi nebudou moc váhat. Jejich srst tvořená dutými chlupy jim pomůže plavat. Když drkotání oblázků utichlo, Erik konečně nadzvedl hlavu a pozoroval průběh procesu. Sobi ho už nemohli vidět, soustředěně plavali ke druhému břehu ve dlouhé řadě připomínající hrot šípu. Kolem byl klid. Muži se skrývali. V dálce Erik viděl most mezi pevninou a ostrovem Kvaløya. Ještě trochu nadzvedl hlavu a uviděl skálu, kam Juva položil obětinu. Jak ho zná, tak tam určitě nechal jen jednu korunu. Pastevci zůstávali nadále neviditelní. Najednou Erik pocítil jakýsi neklid uvnitř stáda. Něco se dělo. Erik se ještě víc nadzvedl. Když se podíval na protější břeh, stáhlo se mu hrdlo. Nevěřil vlastním očím. Na zlomek vteřiny si říkal, že to nemůže být pravda. Ale ihned

si uvědomil, co se děje a vrhl se dozadu, aby nastartoval člun. Teď už je jedno, že ho sobi spatří. Sobi v čele stáda neplavali k protějšímu břehu, místo toho se začali točit dokola uprostřed průlivu. Smrtné kolečko. Čím víc sobů začne plavat takhle v kruhu, tím bude vytvořený vír silnější. A tím víc sobů to do víru může vtáhnout a utopí se. Na obou březích se teď ze všech stran začali vynořovat muži. Další čluny byly na cestě. Erik byl nejbližší, takže věděl, že bylo na něm rozrazit ten pekelný kruh, rozehnat soby a zamezit víru. Voda ho šlehala do obličeje. Už viděl pár zoufalých mladých a slabých sobů, jak nestíhají popadat dech, táhne je to do středu víru a stahuje ke dnu. Když dorazil k souvislé mase vyděšených sobů, Erik skoro ani nezačal brzdil, bylo potřeba rozrazit za každou cenu ten kruh, rozehnat zvířata, musel se chytnout, tak silně to s člunem cloumalo, bělavá vodní pěna se mísila se zpěněnými slinami ze sobích tlam. Erik pokřikoval, pořád jel kupředu, tu a tam dostával rány, tak silně jím zmítaly čím dál tím silnější vlny. Zachytil vyděšené pohledy sobů, kteří do člunu naráželi. Pastervec spatřil Juvova bílého soba. Po dlouhém boji s proudem vypadal vyčerpaně. Další sobi šli s chroptivým funěním ke dnu. Člun se houpal, ale Erik viděl, že někteří sobi se už vzdalují. Část stáda se vydala zpátky. Uklouzl a hlavou narazil o bok člunu. Cítil, že mu teče krev. Asi dvě sekundy zůstal omráčen, člunem to nebezpečně zmítalo. Měl pocit, že je uprostřed bouře, i když pár desítek metrů od něj byla voda klidná a nebe téměř jasné. Erik se pokusil vstát, zhasnul mu motor, znova ho nahodil, rukou si utíral krev, která ho oslepovala, slyšel křik pastervců ze břehu, viděl blížící se pastervece ve člunech, jak na něj dělají posunky, sobi chrčeli, naráželi do jeho člunu, ze samé hrůzy necitliví k bolesti, paroží se jim lámalo, jak jím do sebe naráželi, vlny bičovaly člun, ten nabíral vodu, Erik byl teď skoro uprostřed víru. Dva soby to stáhlo ke člunu, narazili do něj plnou silou

a paroží se jim zapletlo do lanoví visícího přes okraj člunu. Zuřivě potřásali hlavou, aby lana setřásl. Erik přepadl do vody. Než ho definitivně pohltil rozbouřený proud, posledním pohledem zachytil jeden bílý nadýchaný obláček.

2

Hammerfest, 16.35.

Nils Sormi vystavoval spokojený obličej paprskům slunce. Uprostřed své obvyklé party potápěčů a dalších trůnil jako nějaký paša. Někteří ho přišli poplácat po ramenou. Před několika dny z ničeho nic koupil kompletní barový pult, aby dovybavil terasu vyhlášeného baru, kam chodil s oblibou relaxovat. A ukazovat se. Bar nechal přivést helikoptérou.

Podnik Black Aurora byl otevřen před pár lety. Spočíval na kraji útesu nad Hammerfestem, na západním břehu Velrybího ostrova. Před ním se zářivé moře snoubilo se zasněženými pahorky hor. Naproti bylo vidět centrum města a přístav. Odtud vedla pobřežní cesta podél zálivu až k malému ostrůvku s hangáry a skladišti ropy. Větší část města byla takhle nahuštěná na území širokém několik stovek metrů podél pobřeží, zaklíněná mezi mořem a horami.

Koncem druhé světové války byl Hammerfest kompletně zničený ustupujícími Němci. Nebylo to město oplývající dech beroucí krásou, to opravdu ne. Ale jeho poloha na úplném severu Evropy u Severního ledového oceánu mu dodávala jistou tajuplnost a dobrodružné fluidum a ty táhly ještě jistěji.

Za zálivem, dál za horizontem, cesta mizela v podzemí a opět pokračovala na umělém ostrově Melkøya vybudovaném kvůli továrně na zpracování plynu z ložiska Snø-Hvit na otevřeném moři. Povedený nápad pojmenovat ložisko Sněhurka. Dva komíny rafinerie usilovně chrlily plameny.

Nils zavřel oči, pod příkrývkou přehozenou přes nohy ho nenápadně laskala Elenor. Přišel k nim nějaký stín a postavil se rovnou před něj.

„Nils, ten barový pult... Jseš fakt blázen. To je bomba! Jen ty jseš schopnej něčeho takovýho.“

„Můžeš mi přestat stínit,“ odpověděl Nils s výmluvným gestem.

Pochlebovač s plechovkou piva Mack v ruce odešel a zřítíl se do křesílka, pořád v úžasu. Vzduch byl svěží, ale jako obvykle koncem zimy, několik stupňů nad nulou a paprsek slunce stáčily na to, aby zavládla jarní nálada. Otočil se k Elenor, jeho Švédce. Položil svou ruku na její a zarazil její laskání. Elenor, jeho pozlacená krasavice. Všichni po ní byli jak diví. S ženskou jako ona něco znamenal. Už být v Norsku potápěč v ropném průmyslu vzbuzovalo patřičný respekt, i když ve Švédsku byli Norové pořád za venkovany. Přiblížil se další stín.

„Tak jak dlouho máš teď volno?“

„Zítřka jdu zase do práce.“

„A kam pojeděš?“

„Tam, kam mi řeknou, ať jedu.“

„Na plošinu?“

Nils si dal načas, sundal si sluneční brýle, pomalu si prohrábl černé vlasy ostříhané na ježka. Elenor vytáhla ruku zpod příkrývky a položila ji na hrud svého muže, plná obdivu a obav, jako pokaždé, když mluvil o své práci a odkazoval tak ostatní k jejich smutnému údělu. Ta ženská byla trhlá. Machové, to jí

ve Stockholmu chybělo. Zdálo se, že z jeho arogance doslova roztává. Nils se na stín podíval.

„Proč, myslíš si, že máš na to, abys jel se mnou jako můj parták?“

Stín se otočil na patě. Elenor ho přes košili štípla do bradavky. Líbilo se jí to. Když sem on a jeho parta potápěčů zavítali, vždy s sebou přitáhli dav mladých, chlapů i ženských, kteří se k nim snažili vetřít. Několik potápěčů zůstávalo sedět bokem. Před chvílí se vrátili ze špatné mise. Poznal to podle ještě strnulých obličejů. A podle toho, jak do sebe lili alkohol. První dny odpočinku jsou vždy takové. Nils ucítil v kapse zavibrovaní a vytáhl telefon. Leif Moe, jeden ze supervizorů společnosti *Arctic Diving*, pro kterou dělal. Jedním pohybem pánve značícím nesouhlas se Elenor zvedla a začala sama vyzývavě tančit. Nils viděl, jak na ni ostatní chlapi civí, ale když se pomalu zvedl, odvrátili zrak. Ignoroval Elenor, která se mu pověsila na krk a políbila ho a pokračoval směrem na parkoviště, aby mohl v klidu mluvit.

„Volala nám policie. Potřebují potápěče, aby vylovil jednoho utopeného chlápka. Firma neřekla ne.“

„No a?“

„Za všechny ty případy, kdy přivřeli oči nad vašimi průšvihy, jim to dlužíme.“

„Fakt mě vytáčíte, jsem s přítelkyní v Black Auroře.“

„Jseš jedinej volnej a ve stavu se potápět. Ostatní jsou buď na výpravě, nebo se z ní právě vrátili.“

„Do háje. Kolik to hodí, tenhle výlet?“

„Vyzvedneme tě. Zůstaň na místě.“

Nils položil. Stejně ho to začínalo štvát. Protáhl se, znova se podíval na nádhernou krajinu, která se před ním rozprostírala. Ještě zasněžené hory zakrývaly celý horizont. Na terase se

kolem Elenor shlukovali čumící chlapi, ta pozvedala skleničku, zatímco se pořád natřásala.

„Musím jít.“

„Ale ne, vždyť se právě začínáme bavit!“

„Naléhavá záležitost. Jestli chceš, můžeš zůstat. Na, vezmi si klíče.“

„Štveš mě, jen kvůli tobě jedu ze Stockholmu sem na konec světa a ty se vypaříš, to si ze mě děláš legraci nebo co?“

Nasadila svůj trucovitý výraz kategorie „semetrika“. Založila si ruce na prsou, což k velké radosti ostatních pozvedlo její poprsí a zasypala ho výčitkami. Její hlas brzy přehlušil hukot helikoptéry přistávající na parkovišti Black Aurory za ohromného přihlížení všech kromě potápěčů. Nils položil Elenor prst na ústa. Vraždila ho pohledem, ale vzala ho už méně našťvaně za ruku, v očích hrdost, když do vrtulníku Super Puma nastupoval.

Zakrátko už přistával na jihu malého ostrova. Když přijížděli ke břehu Vlčího průlivu, Nils si nasadil kyslíkové bomby. Potápěč zvedl zrak na laponské pastevece, kteří se se zasmušilým výrazem drželi opodál. Několik sobích mršin už vytáhli na břeh. Slunce se právě probudilo, světla bude dost. Nils se rozhodl nečekat na policii. Jeden sobař mu ukázal místo, kde pastevec zmizel. Proud ho příliš nestrhával. Nils ani ne za hodinu našel tělo. S velkým úsilím ho vytáhl na břeh a sundal si kyslíkové bomby. Na opačném břehu pasteveci diskutovali s policií, která konečně dorazila. Když spatřili Nilse, celá skupina nasedla do aut a jela za ním na druhý břeh. Nils otočil pastevcovo tělo. Zvedl se mu žaludek. Auta se blížila, s policií v čele. Potápěč poodešel dva kroky a vyzvracel se, u konce s dechem. Nikdo ho nevaroval. Erik. Právě vytáhl na břeh svého kamaráda z dětství. Našťvaně nakopl kámen. Jak jen mohli? Utřel si ústa rukávem neoprenové kombinézy a vrátil se k tělu, bylo mu

pořád špatně. Nikdo ho neviděl. Díval se na Erika a nevěděl, co má dělat. V hlavě se mu míhalo příliš mnoho obrazů. Teď už přicházela policie, za nimi skupina laponských pastevců. Jeden z nich jim nadával. Byl opilý. Ostatní si ho nevsímali. Opilec policistům vyčítal, že tam nebyli, když sobi plavali přes úžinu. Nils poznal policistu v tmavě modré uniformě. Doprovázela ho mladá blondatá kolegyně, poměrně hezká. Pomyslel si, že ten hajzl Nango se určitě pokusil dostat ji do postele. Nils se ani nepokoušel o úsměv.

„Díky Nilsí,“ poděkoval mu Klemet Nango, když přistoupil k tělu.

„Co se stalo?“ zeptal se potápěč.

Kolem nich se shromažďovali Laponci. Z dálky se blížila sanitka. Jeden pastevec popošel kupředu, toho taky znal už dlouho. Juva Sikku. Vysvětlil mu, co se přihodilo.

„Můj bílej sob se taky utopil,“ dodal Juva. „Co si jen bez něj počnu?“

Nilsovi to bylo fuk. Mladou policistku očividně šokovalo, že Juva Sikku oplakává svého soba.

„Myslíš, že teď je na to vhodná chvíle?“

Sikku se na ni bezvýrazně podíval.

„Je ti jasný, co to je, takový vůdce sobího stáda?“ Odplivl si na zem a skupinu opustil. Vedle se opilý Laponec rozmachoval kolem Klemeta.

„Banda neschopnejch fízlů, vždy dorazíte až po bitvě. Sobi policie! Nejste k ničemu! Akorát tak dobrý na kontrolování skůtrů. Měli jste tady bejt, to vy jste ho zabili. To vy, to vy!“

Klemet se začínal rozčilovat. Nils se otočil k policistce.

„Už s ním děláte dlouho?“

„Nina Nansenová,“ řekla a podala mu ruku. „Přišla jsem k hlídce H9 nedávno. Ostatně k policii taky. Je to moje první místo po škole.“

Nils jen pokýval hlavou. Policistka pokračovala.

„Je hrozné, co se stalo tomu pastevci. Nevěděla jsem, že to může být tak nebezpečné.“

„Jestli chcete skutečný nebezpečí, zkuste se jít potápět k ropným vrtům.“

Nina se na něj ošklivě zakabonila. Viděl, že se ovládá, aby mu neodsekla. Ale zůstala zticha. Očividně ublížená. Kašlal na to. Málo lidí vědělo, jak se chovat před chlapy, kteří jako on riskují každodenně život. Jedna ohromená ženská navíc.

„Musím už jít, čekají na mě.“

Naposledy se podíval na Erikovo tělo, odnášeli ho záchranáři. Klemet si povídal se sobaři, zády otočený k pastevci, který se kolem něj potácel a pořád mu nadával. Nils zvedl své vybavení a odnesl ho do vrtulníku. Vrtule se roztočila. Klemet k němu přistoupil, v závěsu za ním opilý Laponec řvoucí nádvky zanikající v hukotu vrtule.

„Pořád se ti líbí u policie?“ vykřikl na něj urážlivým tónem Nils.

Klemet se na něj dlouze díval, zatímco si Nils zapínal bezpečnostní pás. Pak ukázal prstem na jeho neopren.

„Tady to vypadá jako zvratky,“ zakřičel na něj zase Klemet. „A taky to tak smrdí.“

Helikoptéra vzlétla. Klemet se vzdaloval, Nilsův pohled zabodnutý v zádech.